

หัวขอโครงการวิศวกรรมโยธา : ผลกระทบของตัวแปรต่อความสามารถในการรับน้ำหนักบริการ
ของฐานรากดิน

ผู้ดำเนินงาน : นายปรมินทร์ ตันติวงศ์โกสีร รหัส 39361241
: นายพงศธร วงศ์ธิ รหัส 39361316

ที่ปรึกษาโครงการวิศวกรรมโยธา : ดร.ชุติกิตติ เทชะวิเศษ

สาขาวิชา : วิศวกรรมโยธา

ภาควิชา : วิศวกรรมโยธา

ปีการศึกษา : 2542

บทคัดย่อ

โครงการนี้ ศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปร ที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการรับน้ำหนักบริการ
ประลัยของฐานรากดิน (q_u) โดยครอบคลุมตัวแปร 2 กลุ่ม คือ

- คุณสมบัติของดิน ได้แก่ ชนิดของดิน (ดินทราย, ดินเหนียว และดินเหนียวปานทราย), มุมเสียดทาน
ภายใน (ϕ ให้ค่าระหว่าง 26-40 deg), ค่าความซึมแน่น (c ให้ค่าระหว่าง 0-30 t/m²) และ หนาแน่นกที่อิ่ม
ตัวด้วยน้ำ (γ_{sat} ให้ค่าระหว่าง 1.5-2.0 t/m³)
- การออกแบบฐานราก ได้แก่ ขนาดของฐานราก (ใช้ square foundation ขนาด 1*1 m² ถึง
2.5*2.5 m²) และความลึกของฐานราก (D_f ให้ค่าระหว่าง 1-3 m จากผิวดิน)

ผลการศึกษาพบว่า ค่า c และ ϕ มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของ q_u สูง ส่วน γ_{sat} สงผลกระทบต่อ
การเปลี่ยนแปลงของ q_u ค่อนข้างน้อย ทั้งนี้ ผลกระทบดังกล่าว จะมีค่าสูงขึ้น เมื่อ ขนาดและความลึกของฐาน
รากมีค่าเพิ่มขึ้น

ผลการศึกษา สามารถนำไปประยุกต์ใช้งาน ดังนี้

- ในการสำรวจข้อมูลดิน ควรทำการทดสอบเพื่อหาค่าความแข็งแรงของดิน (c และ ϕ) ให้ได้ค่าที่ใกล้
เคียงกับค่าจริงในสถาน เพื่อลดความผิดพลาดในการวิเคราะห์หาค่า q_u
- หากฐานรากมีความลึก (D_f) หรือขนาดใหญ่ขึ้น ความสำคัญของความถูกต้องในเรื่อง c และ ϕ ยิ่ง
มีความจำเป็นมากขึ้น เพราะ c และ ϕ มีผลกระทบต่อ q_u มากขึ้นเมื่อ D_f และ B มีขนาดใหญ่ขึ้น
- สามารถใช้ Chart ที่ได้จากการศึกษา ช่วยประกอบการออกแบบฐานรากดิน เช่น การตรวจสอบ
ความถูกต้องในการวิเคราะห์ q_u

Project Title : Impact of Variables on Bearing Capacity of Shallow Foundation.
 Name : Mr.Poramin Tontiwongkosee ID 39361241
       : Mr.Phongsathom Wongthi ID 39361316
 Project Advisor : Dr.Choosak Tachavises
 Major : Civil Engineering
 Department : Civil Engineering
 Academic Year : 1999

Abstract

This study was done to determine impacts of soil properties and design variables on ultimate bearing capacity (q_u) of shallow foundation. The studied variables include:

1. Soil properties; i.e. type of soils (sand, clay and sandy clay), internal friction angle (ϕ , use 26-40 deg), cohesion of soil (c , use 0-30 t/m²) and saturated unit weight of soil (γ_{sat} , use 1.5-2.0 t/m³).
2. Design variables; i.e. size of square footing (use 1*1 to 2.5*2.5 m²) and depth of footing (D_f , use 1-3 m from ground surface).

Results show that c and ϕ significantly affect q_u whereas γ_{sat} has much less impact. The impact of c and ϕ will be even higher when footing depth (D_f) or size (B) is larger.

The study can be practically used as follows:

1. Good subsoil investigation for obtaining c and ϕ representing in-situ values is highly significant for good analysis of q_u .
2. If the construction project is bigger; e.g. footing size and depth are larger, the subsoil investigation should be even better because higher impact of c and ϕ on q_u .
3. Design charts can be used in shallow foundation analysis and design.

กิตติกรรมประกาศ

โครงการคณะกรรมการนักเรียนสำเร็จอุตรดิตถ์ได้ เนื่องจากได้รับความกรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการงานวิศวกรรม อาจารย์ชูศักดิ์ เดชะวิเศษ ซึ่งได้ช่วยให้กำปรึกษาตั้งแต่เริ่มการทำโครงการจนกระทั่งสำเร็จ

ขอขอบคุณอาจารย์คณะวิศวกรรมศาสตร์และ อาจารย์มหาวิทยาลัยเรศรทุกท่าน ที่เคยประดิษฐ์ประสาทวิชา อบรมสั่งสอนและ ขัดเกลาให้กระผมมีจิตสำนึกในทุกๆด้านของการศึกษา

ท้ายที่สุดนี้กระผมขอกราบขอบพระคุณ บิดา – มารดา ผู้ให้กำเนิดโดยให้กำลังใจและช่วยเหลือในทุกด้านจนกระทั่งจบการศึกษา และขอบคุณเพื่อนๆทุกคนที่เคยให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา

พงศธร วงศ์ธี
ปริญทร์ ตันติวงศ์โภสีร์